

30.9.2016

Kokous: 28th Meeting of the Focal Point network
Paikka: EFSA:n päärakennus, Parma (Italia)
Aika: 15–16.9. 2016
Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen, Evira

Järjestyksessään 28. Focal Point (FP) - kokous järjestettiin Parmassa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Jeff Moon EFSAsta. Kaikki maat olivat läsnä Islantia, Luxemburgia ja Serbiaa lukuun ottamatta. Tällä kertaa uusia jäseniä kokoukseen osallistui Yhdistyneestä Kuningaskunnasta ja Ruotsista.

Kokouksessa käsiteltiin mm. EFSA:n sidosryhmäyhteistyöhön liittyvää uudistusta (*Stakeholder Engagement Approach*), EFSA:n jalkauttamissuunnitelmaa ”Open EFSA” -aikeelle (TERA -hanke), EUn yhteisen riskinarviointiagendan tilannetta, uutta konseptia Artikla 36 listan mukaisille EFSA:n yhteistyöorganisaatioille, EFSA:n koulutus/vaihto-ohjelman tilannetta, uutta MSOffice 365 - yhteistyökäytäntöä ja EFSA:n *Data Quality Assurance* -hankkeen viimekuulumisia.

Kokouksessa käsiteltiin myös tulevaa FP -raportointia ja tehtiin ryhmätöitä, jotka liittyivät kansallisiin verkostoihin ja verkostoitumiseen. Lisäksi kokouksessa päivitettiin tietoja meneillään olevista ja syksyn aikana avautuvista EFSA:n rahanhakukuulutuksista, sekä tulevien vuosien rahoitussuunnitelmista. FP:lle esiteltiin myös uusi protokolla apurahoihin liittyvien kustannusten laskentaan.

Jäsenmaista Slovakia esitteli zoonosiraporttiaan, Alankomaat piti esityksen ruoka-aineallergeeneista. Kypros puolestaan kertoi järjestämänsä IMPRORISK -koulutuksen saamasta hyvästä palautteesta ja Norja maansa hirvieläinten näivetystautitilanteesta. Ranska informoi ANSES:n vuosiraportista ja Saksa jakoi tietoa Riskinarviointi-instituuttinsa (BfR)n järjestämistä ja tulevista tapahtumista.

Kokouksessa kuultiin myös katsaukset Advisory Forumin (AF) ja sen viestintäryhmän (AFCWG) viimeisimmistä kokouksista, sekä tulossa olevasta AF:n kokouksesta.

Kokouksessa pidetyt esitykset julkaistaan EFSA:n www -sivuilla: <http://www.efsa.europa.eu/>

Kokouksen aluksi Barbara Galliani EFSAsta piti johdannon (varsin intensiivisille) kokouspäiville, jossa hän kertasi FP:n aikaansaannoksia ja kiitti FP:ta hyvästä yhteistyöstä. Pahoittelunsa hän esitti työmäärämme jatkuvasta kasvusta.

Seuraavaksi kuultiin Goran Kumricin johdolla **EFSA:n sidosryhmäyhteistyöhön liittyvistä uudistuksista** (*Stakeholder Forum* ja *Stakeholder Bureau*). Uudistukset liittyvät yhteistyön vahvistamiseen ja sidosryhmien sitouttamiseen. Uudistuksen myötä EU -tasolla toimivat sidosryhmät pääsevät yhä paremmin osallistumaan EFSA:n työhön (esim. kommentoimalla lausuntoluonnoksia, osallistumalla keskusteluryhmiin, sidosryhmäläisille räätälöityihin kokouksiin, tiedekollokvioihin ja muihin informaatiotilaisuuksiin), jonka myötä ymmärrys ja luottamus EFSA:n työhön ja tuotoksiin toivon mukaan paranee.

EFSA on määritellyt 7 eri sidosryhmäluokkaa (esim. akatemia, praktikot, kuluttajat, viljelijät ja teollisuus). Sidoryhmäksi rekisteröityminen on juuri (21.9) alkanut ja rekisteröityä voi seuraavan kuuden viikon ajan (sidoryhmäksi aikovan on täytettävä tietyt kriteerit). EFSA:n tarkoituksena on muodostaa rekisteröidyistä sidoryhmistä foorumi, joka kokousta vuosittain EFSA:n pääjohtajan johdolla. Ensimmäinen sidoryhmä-foorumi on tarkoitus järjestää keväällä.

Keskusteluissa (mm. RO, IT, EL, FR, BE, ES, DE, CZ) nousi esiin kysymys mm. kuinka ison sidoryhmäporukan EFSA haluaa (nykyisessä ”vanhassa” *Stakeholder consultation platform*ssa on 24 sidoryhmää). EFSA kertoi haluavansa uuteen systeemiinsä satoja EU -tasoisia sidoryhmiä ja toivoi FP:n välittävän maissaan tietoa avoimena olevasta rekisteröitymismahdollisuudesta.

Lisätietoja: <https://www.efsa.europa.eu/en/partnersnetworks/stakeholder> ja <http://www.efsa.europa.eu/en/press/news/160922>

EFSAn Giselle Gizzi kertoi EFSAn TERA -hankkeesta (*Transparency and Engagement in Risk Assessment*), joka on **jalkauttamissuunnitelma ”Open EFSA” -aikeille**. Ensi vuoden tavoitteena on keskustella sidosryhmien kanssa EFSAn saamista mandaateista, lausuntoluonnosten kommentoinneista, sekä datan jakamisesta. EFSAlla on tekeillä uusi kommentointiohjeisto. Vuonna 2018 tavoitteena on, että EFSAn kanssa työskentelevien tieteellisten asiantuntijoiden CVt olisivat julkisia, EFSAn lausuntojen datat ja niissä kehitetyt menetelmät on pyrkimyksenä myös tuoda muidenkin saataville.

DK pyysi EFSAlta tietoa kansallisista asiantuntijoistaan, jotka osallistuvat tällä hetkellä EFSAn työhön. EFSA lupasi selvittää asiaa.

Stef Bronzwaer EFSAsta kertoi **EUn yhteiseen riskinarviointiagendan tilanteesta ja siihen kerätyistä projektiaihe-ehdotuksista**. Kaikkiaan 12 jäsenmaata on jättänyt määräaikaan mennessä oman ehdotuksensa. Kaiken kaikkiaan EFSA sai 42 ehdotusta (mukaan lukien FI:n ja SE:n yhteisehdotus riskien rankkaamisesta). EFSA kertoi jakavansa AF:lle ja FP:lle tiedot EFSAlle lähetetyistä ehdotuksista (dokumenttia ei saa jakaa eteenpäin ilman erillistä pyyntöä).

EFSA kertoi myös, että nyt kerättyä portfoliota ei ole suljettu ja maat, jotka eivät ole vielä toimittaneet projektiaihe-ehdotustaan voivat lähettää niitä edelleen (dl 15.10). Maat voivat myös lähettää lisää projektiaiheita. Seuraavaksi jäsenmaat valitsevat ehdotetuista projektiaiheista ne joista ovat kiinnostuneita.

Portfolion on tarkoitus olla ns. elävä dokumentti, johon kerätään uusia projektiaihe-ehdotuksia säännöllisin väliajoin. EFSA kertoi aikovansa hyödyntää portfoliota mm. seuraavissa temaattisissa apuraharahoituksissa. Jäsenmaat voivat napata portfoliosta myös projektiaihe-ehdotuksia kansallisille rahoittajille. Aiheen käsittelyä jatketaan seuraavassa AF:n kokouksessa.

Kokouksessa päivitettiin myös tietoja **meneillään olevista ja syksyn aikana avautuvista EFSAn rahanhakukuulutuksista**, jotka EFSA nykyään julkaisee www -sivuillaan:

<https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/forthcominglist.pdf>. EFSA lähettää FP:lle tiedon hakujen avauduttua, jotka FP:t jakavat entiseen tapaan maissaan relevanteille tahoille.

Sosanna Tasiou EFSAsta kertoi kokouksessa EFSAn uudesta tavasta avata jo nyt **tietoa EFSAn tulevien vuosien (2017 ja 2018) rahoitussuunnitelmista ja niihin liittyvistä hankkeista**. Suunnitelmaa voi kommentoida (AF, FP) 7.10.2016 asti. Seuraavaksi asia on esillä AF:ssa.

Martin Moravek EFSAsta esitteli **uuden protokollan apurahoihin liittyvien kustannusten laskemiseen**.

Tarkoituksena on mm. vähentää hallinnollista taakkaa apurahojen budjettien ja/tai toteutuneiden yksikkökustannusten laskennassa. Uusi laskentamenetelmä koskee henkilöstö- ja matkakuluja sekä päivärahoja (ei sovelleta tarvikkeisiin ja muihin sekalaisiin kuluihin). Protokolla otetaan käyttöön kaikissa uusissa apurahahakemuksissa (meneillään olevassa temaattisessa apurahahaussa käytetään vielä ”vanhoja” laskentatapoja). Yksityiskohtaisemmat materiaalit aiheesta on saatavilla allekirjoittaneelta.

FP:t kiittelivät uutta protokollaa ja arvelivat jäsenmaiden apurahahakemusten laatijoiden ottavan sen mielihyvin vastaan.

Kerstin Gross-Helmert kertoi EFSAn alkavan miettiä **uutta konseptia EFSAn Artikla 36 listan mukaisille yhteistyöorganisaatioille**, koska toiminta ei nykyisellään pelitä parhaalla mahdollisella tavalla. Uudistuksen tavoitteena on saada aikaan toimiva ja tehokas yhteistyöorganisaatioiden verkosto.

EFSA toivoi, että FP:stä muodostettavan 4-6 hengen työryhmä (*Focal Point Task Force on Article 36*) asiaa EFSAn avuksi miettimään. Työryhmäläisiksi toivottiin FP:ja, joilla olisi käytännössä hankittua kokemusta Artikla 36 listan hoidosta, hyvä käsitys siihen liittyvistä haasteista, sekä hyvä tietämys listalle pääsyn kriteereistä. IT lupautui työryhmän puheenjohtajaksi. Kokouksessa järjestettiin suljettu lippuäänestys tehtävään sopivista FP:sta. FI oli yksi eniten ääniä saaneista maista, joten allekirjoittanut ilmoittautui mukaan tähän työryhmätyöhön. Muita FPTF -ryhmäläisiä ovat IT:n ja FI:n ohella NO ja EL.

EFSAn Nicole Le Gouierec esitteli kokouksessa **EFSAn koulutus/vaihto-ohjelman tilannetta**. Tähän mennessä ohjelmakomitea on pitänyt 3 työpajaa ja 23 viikoittaista puhelinkokousta ohjelman yksityiskohtia suunnitellessaan. Ohjelmakomiteaan haetaan uutta nyt jäsentä. EFSA pyysi vapaaehtoisia FP:ja ilmoittautumaan (tällä hetkellä komiteassa NO, UK ja DE).

Haku koulutus/vaihto-ohjelmaan haluaville avataan lokakuussa.

Kokouksessa kävimme läpi osan FPien EFSAlle lähettämistä ohjelmaan liittyvistä kysymyksistä ja epäselvistä asioista. EFSA koostaa niistä www-sivuilleen (ohjelmasta kerovan sivun yhteyteen) kysymys- ja vastausosion.

Kokouksessa tehtiin myös **ryhmätöitä, jotka liittyivät kansallisiin verkostoihin ja verkostoitumiseen.**

FIn kanssa samassa ryhmässä keskustelivat: CY, IE, NL, SK, SI ja MK.

Ryhmässämme vaihdoinne kokemuksia ja näkemyksiä kansallisiin verkostoihin liittyvien asioiden hoitamisesta ja siitä mitä kukin aikoo lähitulevaisuudessa tehdä. Mietimme myös miten voisimme parantaa vuorovaikutusta kansallisten experttien kanssa ja millä tavoilla voisimme saada yhteyden kahdensuuntaiseksi. Monella FPilla on tunne, että FP viestii kansallisesti ns. mustaan aukkoon. Harvoin saamme viestimistämme asioista mitään palautetta. Mietimme jopa pitäisikö aihetta selvittää syvemmin ja tehdä aiheeseen liittyvä kysely.

Koska yhteisesti eri keskusteluryhmien aikaansaannoksia ehdittiin kokouksessa käydä läpi vain lyhyesti, pyysi EFSA ryhmien raportoijia laatimaan ryhmiensä ajatuksista muistion EFSAlle, joiden perusteella EFSA laatii vielä (myöhemmin toimitettavan) hyviin käytäntöihin liittyvän yhteenvedon.

Antonio Ciccarelli EFSAsta esitteli **MS Office 365-yhteistyökalua EFSAn ja FPien väliseen tiedonvaihtoon.** Hän kertoi, että EFSAlla on lisenssi ja jokaisen FPn tarvitsee nyt vain luoda oma Microsoft -tili (EFSA suositteli luomaan maakohtaisen tilin ja käyttämään siinä FP -virkasähköpostiosoitteita), jotta pystymme tunnistautumaan järjestelmään ja käyttämään työkalua esim. yhdessä työstettävien dokumenttien muokkaamisessa.

Työkalu ei korvaa käytössä olevaa DMS -järjestelmää, vaan näitä kahta järjestelmää tullaan käyttämään rinnakkain. MS Office 365 -työkalua käytetään lähinnä luonnosvaiheessa olevien dokumenttien yhdessä työstämiseen. Tulevaisuudessa työkalu on tavoitteena integroida Yammeriin, Skypeen ja yhteiseen kalenteriin.

FPt raportoivat EFSAlle vuoden 2016 toiminnastaan 31.10.2016 mennessä. Raportointipohjaa on hieman modifioitu edellisestä vuodesta. Se sisältää jälleen ns. pakollisia tehtäviä, jotka maiden pitää osoittaa tavalla tai toisella toteuttaneensa. EFSA koostaa aikaisempien vuosien tapaan maiden sille toimittamista raporteista yhteisraportin, joka julkaistaan ensi vuoden alkupuolella EFSAn sivuilla (todennäköisesti EFSAn kansainvälisestä yhteistyöstä kertovan raportin yhteydessä).

EFSA kertoi että, FP -toimintaa auditoidaan tänä vuonna. EFSAn tekemä auditointiraporttipohja (sisältää vain pakolliset tehtävät) esiteltiin FPille. Auditointi toteutetaan sen jälkeen kun FPt ovat jättäneet maidensa vuosiraportit EFSAlle. Yksi maa valitaan pilottina tämän vuoden auditointiprosessiin (ensi vuonna näillä näkymin auditoidaan 2 maata, samoin kuin vuonna 2018).

FP -sopimukset vuodelle 2017 uusitaan vuosiraporttien (EFSAn hyväksymien) jälkeen.

Gisle Solstad NO kertoi heidän **hirvieläinten näivetystautitilanteesta (CWD)**. Tämän vuoden huhtikuussa ensimmäinen löydös oli villistä tunturipeurasta (Bergenin seutu). Toukokuussa tautia todettiin hirvestä (lähellä Trondheimia). Tartuntojen alkuperä ei ole vielä selvillä. He ovat saaneet arviointitehtävän elintarviketurvallisuutta koskevan osuuden valmiiksi: <http://www.english.vkm.no/dav/be5ebca1a5.pdf>, jonka mukaan mm. zoonoottinen riski taudille on matala (ei raportoituja tapauksia). Toinen arviointi mm. taudinaiheuttajasta on käynnissä.

EFSA on saanut aiheeseen liittyvän mandaatin komissiolta.

Lisätietoa [CWD:stä](#) (Evira)

Stylianos Koulouris kertoi EFSAn kartoitettaneen (mm. **IEPtä korvaavaa**) yhteistyökalua EFSAn ja FPien väliseen tiedonvaihtoon. EFSAlla on tarkoituksena siirtää vanhan järjestelmän sisältö (IEPstä) uuteen järjestelmään. Ajatuksena on kaikille avoin järjestelmä, jossa on tosin mahdollista rajoittaa esim. joihinkin dokumentteihin pääsyä. Koska FPt ovat vieneet maidensa riskinarviointidokumentteja järjestelmään, EFSA tiedustelee asiaa heiltä (*Fistä kaikki IEPiin viedyt dokumentit ovat julkisia, joten meillä ei tule tarvetta rajoittaa dokumentteihimme pääsyä*). Ensi kuussa on tarkoitus aloittaa uuden järjestelmän testaus. Työhön tarvitaan myös muutama vapaaehtoinen FP. EFSA tiedustelee vapaaehtoisia myöhemmin s-postitse.

Uusi järjestelmä valmistunee ensi vuoden keväällä.

Keskusteluissa FPt toivoivat, että myös AFille tehtävä Excel-taulukko jäsenmaiden riskinarviointisuunnitelmista ja valmistuneista hankkeista (*Table on Main Forthcoming Risk Assessment Activities*) integroitaisiin uuteen järjestelmään.

Stefano Cappe EFSAsta esitteli **Data Quality Assurance -hankkeen viimekuulumisia**. EFSA aloittaa hankkeen pilotin 5 maan (CY, DE, DK, SK ja IT) kanssa ja on valinnut ne tietyin kriteerein 12 vapaaehtoisen joukosta. Loka-marraskuussa on tarkoitus järjestää *kickoff* -kokous pilottimaiden kanssa. Asiaa käsitellään myös seuraavassa AF -kokouksessa. Tarkoitus on myöhemmin pilotin perusteella päättää toteutetaanko *Data Quality Assurance* -hanke.

Muut asiat

- BTFS -riskinarviointikursseja järjestettävän seuraavan kerran 2017–2018 kaudella. Lisätietoa aiheesta jaetaan myöhemmin.
- EFSA kertoi julkaisevansa AMR -raporttinsa tammikuun (2017) loppuun mennessä.
- NL esitteli valmistunutta hanketta, jossa oli haettu referenssiannosta elintarvikkeiden allergeeneille, ja kertoi NLn aikovan pyytää EFSAlta lausuntoa aiheesta. EFSA kehotti NLa jättämään aiheesta EU RAA projektiaihe-ehdotuksen.
- FR kertoi ANSESin julkaisseen 2015 vuosiraporttinsa: <https://www.anses.fr/en/content/activity-reports> Vuosiraportti on mahdollista ladata myös pelkästään tietyiltä aihe-alueilta (esim. pestisidit).
- DE esitteli BfRn viimeaikaisia tapahtumia (koulutuksia, symposiumeja) ja kertoi tulevista tapahtumista. Tulossa on mm. 28–29.11.2016 BfRn ja AECOSANin (ES) yhteisworkshop ”*The Assessment and Management of Antimicrobial Resistance*”; 28–29.11.2016 kv -symposium ”*Standardisation of non-targeted methods for food authentication*”. Kesällä 2017 järjestetään järjestyksessään kuudes kesäkoulu.
- EFSA informoi panelisten työnantajille suunnitellusta kyselystä, joka toteutetaan loka-marraskuussa. Ja toivoi FPIta apua relevanttien yhteystietojen keräämisessä.
- EFSA kiitti FPien apua ANS ja CEP paneelien asiantuntijahakuilmoitusten promoamisessa. EFSA sai kaiken kaikkiaan 223 hakemusta (39 eri kansallisuutta). Tällä kertaa hakijoiden joukossa oli myös aikaisempaa enemmän naisia ja nuoria asiantuntijoita.
- EFSA informoi FPja lokakuun puolessa välissä avautuvasta SNE -hausta, ja toivoi FPien välittävän tätä tietoa jäsenmaissaan.
- EFSAn www -sivuilla on julkaistu edellisen kokouksen pöytäkirja ja kokouksessa pidetyt esitykset: <https://www.efsa.europa.eu/en/events/event/160511>

Seuraavat kokoukset:

- ✓ 29th 8–9.11.2016 SE (Uppsala)
- ✓ 30th 8–9.2.2017 IT (Parma)
- ✓ 31th 17–18.5.2017 FI (Helsinki)
- ✓ 32th 13–14.9.2017 CZ (Praha)
- ✓ 33th 15–16.11.2017 IT (Parma)